

sig for at fremsætte deres Mening. Jeg tror, Medlemmerne ad denne Vej opnaar den bedste Indøvelse i Tale-rens og Valgkandidatens Virksomhed.

Endelig som en tredje Form for oplysende Virksomhed vil jeg anbefale Undervisning i Samfundskundskab, i Forbindelse med Spørgetimer. Jeg tror, at den aktive Tilegnelse, som denne Oplysningsform bygger paa, er af langt større Værdi for den enkelte, end den passive Tilegnelse, som vindes af Foredragene. Jeg bygger denne Tro paa den Erfaring, jeg selv har høstet som Formand for en Kreds. I Løbet af to Aar har vi i denne ganske nye Kreds afholdt 4 Kursus, dels i Stats- og Kommune-forfatning, dels i Familieret og Nationaløkonomi, og sidste Aar i Andledning af Verdenskrigen Kursus i de europæiske Stormagters politiske Historie i sidste Halvdel af det 19de Aarhundrede, med gratis Adgang for det indkaldte Mandskab. Vort næste Kursus bliver paa Medlemmernes Opfordring Undervisning i den nye Grundlov og Valglov, og derefter har vi tænkt os at gøre en kortfattet Fremstilling af de bestaaende politiske Partiers Historie til Emne for det følgende Kursus. Denne Form for Undervisning vækker ikke blot Medlemmernes Interesse for almene Spørgsmaal, men skaber et udmærket Sammenhold mellem Deltagerne, som kommer til at udgøre Kredens egentlige Kærne. Jeg vil derfor paa det varmeste anbefale den til Efterlignelse. Jeg tror, en saadan Undervisning lader sig indføre de fleste Steder i Landet. Med saa duelige Kræfter, som vor Folkeskole nu raader over, maa der sikkert indenfor hver Kreds af D. K. findes en duelig Lærer eller Lærerinde, ja maaske flere, som kan paatage sig en saadan Undervisning, eller en enkelt Gren af den. — Men det er ikke alene ad den teoretiske Vej, vi skal dygtiggøre Kvinden til den fuldmyndige Borgers Ansvar og Arbejde. Ogsaa praktisk Dygtiggørelse kan betegne et Skridt fremad mod dette Maal. Jeg anbefaler derfor Kredene D. K.'s gammelkendte Kursus i Madlavning, Næringsmiddellære og Sundhedslære, ja, jeg betænker mig end ikke paa at nævne Skræddersyning. Jo bedre egnet en Kvinde er til at fylde sin Plads i Hjemmet, jo bedre vil hun ogsaa, om hun har Kald dertil — fylde sin Plads i det offentlige Liv i Kommunalraad eller paa Rigsdag, og med jo mere Vægt vil

hun afgive sin Stemme paa Valgdagen. Der er maaske nok dem, som vil smile ved Tanken om, at en Husmoder, hvis Hovedsyssel har været at bruge Slev og Naal, skal kunne gøre Gavn i offentlig Virksomhed — der var jo ogsaa engang dem, som mente, at D. K.'s Arbejde for Kvindens huslige Dygtiggørelse førte bort fra Valgretten — men jeg tror nok, at i dette Stykke kommer Tvivlerne til at revidere deres Anskuelser. Jeg kan heller ikke indse, hvorfor en Mand, som f. Eks. har dygtiggjort sig i at rulle Cigarer, skulde være mere egnet til politisk Virksomhed, end en Kvinde, som med Duelighed styrer og forvalter sit Hus. Og Cigarmageren er jo dog som bekendt ingen ukendt Fremtoning i dansk Politikk. — Saa meget om den første Arbejdslinie, om Fremtidsarbejdet for at udvikle og dygtiggøre Kvinden til den fuldmyndige Borgers Ansvar og Arbejde.

Den næste Linie, udtrykt i Par. 1's Stykke b er den, hvor, om jeg saa maa sige, Tampen brænder i Dag, den foretrækker jeg derfor at gennemtilsids og gaar over til tredje Arbejdslinie, udtrykt i Par. 1's Stk. c: at arbejde for at forbedre Kvinders og Børns Stilling, særlig ad Lovgivningens Vej.

For at tjene dette Formaals siger det sig selv, at Fællesstyrelsen altid maa have et Vindu aabent i Retning af Lovgivningsarbejdet paa Rigsdagen, og være rede til at gribe ind naarsomhelst der er Lejlighed til at forbedre Børns Kaar og lette Kvinderne den ulige Lod, som er dem af Naturen tildelt i Sammenligning med Mændenes. Men ogsaa her maa Medlemmerne ude i Kredene være Fællesstyrelsen behjælpelige med Raad og Anvisninger, byggede paa deres stedlige Erfaringer. Jeg vil ikke lægge Skjul paa, at jeg her vent mig meget af den fremtidige Ordning, vi paa dette Møde har vedtaget, med Distriktsrepræsentanter indenfor Fællesstyrelsen. Flere af de tilstedeværende vil maaske huske, at Fællesstyrelsen for et Aar siden udsendte Spørgeskemaer til Kredene for at erfare, hvorledes Plejebørns-tilsyn og Værgeraad virkede ude omkring i Landet til Underretning for det Udvalg, som arbejder med det store og vigtige Børneforsorgsspørgsmaal. De Besvarelser, som indsendtes, gav Udvalget et fortrinligt Materiale, og jeg haaber, den Vej til Samarbejde mellem By og Land,

som vi her slog ind paa, maa kunne forfølges videre i Fremtiden.

Men ligesom Fællesstyrelsen altid i sit Arbejde maa have et Vindu aabent i Retning af Rigsdagens Arbejde, maa Kredene ogsaa altid have et Vindu aabent i Retning af de stedlige Kommunalraad, og altid være rede til i paakommende Tilfælde at foretage Henvendelser til Kommunalstyrelsen til Fremme af D. K.'s Formaals. Af størst Vigtighed er det dog, at Kredene skaffer sig Repræsentanter i Kommunalraadene, som forpligter sig til ikke at handle imod D. K.'s Programpunkter. Repræsentationsspørgsmaalet danner imidlertid en naturlig Overgang til den sidste Arbejdslinie, som ligger udtrykt i Par. 1's Stk. b: Gennemførelsen af Kvinders fulde Ligestilling med Mænd i Familie, Samfund og Stat, og hermed befinder vi os da oppe i dette Mødes mest brændende Spørgsmaal, hvad vi skal gøre for at skaffe os Repræsentanter paa Rigsdagen og i de kommunale Raad, thi uden Repræsentanter begge Steder gennemfører vi ikke Kvindens fulde Ligestilling. Men Repræsentanter er ikke tilstrækkeligt, Lighedskravet kræver ligesaa mange Repræsentanter som Mændene. Og her vil jeg straks begynde med at gøre skarp Front mod den almindelig udbredte Antagelse, at Kvindesagen er repræsenteret ved enhver Kvinde, som indvælges, saaledes, at enhver Kvinde er at foretrække for enhver Mand. Den største Fare for Kvindesagen ligger efter min Mening ikke deri, at vi slet ingen Kvinder faar indvalgt, eller maaske kun nogle enkelte, den ligger deri, at vi kun faar indvalgt Kvinder, som vi ikke kan føle os repræsenterede ved, fordi de er ganske uden Forstaaelse af Kvindesagens Idé. Dette bliver sikkert ofte Tilfældet, hvis vi overlader til Partierne alene at bestemme, hvilke Kvinder de vil opstille og ikke søger at skaffe os Indflydelse paa Valget af dem. Det bliver derfor nødvendigt, at vi fastslaar, at den Kvinde, D. K. skal føle sig repræsenteret ved, kan ikke stemme for Love, som rejser kunstige Skel mellem Mand og Kvinde, f. Eks. ikke for Love, som gør den ene Ægtefælle til den andens underordnede, som udelukker Kvinder fra bestemte Embeder og Stillinger, som deres Natur ikke lægger dem Hindringer i Vejen for, ikke for Love, som fastsætter en forskellig Lønsats for Mænd og Kvinder med samme Uddannelse, ikke for Love, som bygger